

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velje za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 256. — Štev. 256.

NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 31, 1936 — SOBOTA, 31. OKTOBRA 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

REPUBLIKANCI ZMAGUJEJO JUŽNO OD MADRIDA

OB STRANI REPUBLIKANSKIH ČET SE BORE RUSKI VOJAKI; RUSKI GENERAL VODI OPERACIJE

Republikanci so zavzeli tri vasi. — Posluževali so se tankov in aeroplanov. — Vlada je organizirala tajno armado. — Fašisti so vjeli 300 Rusov. Za svoje dosedanje uspehe se imajo fašisti zahvaliti samo tuji pomoči.

MADRID, Španska, 30. oktobra. — Vojaški položaj v državljanski vojni se je nepričakovano premenil, ko so vladne čete pričele veliko ofenzivo, zlasti v centru, kjer so fašisti najhujše pritiskali proti Madridu.

Prvi dan ofenzive so republikanci zavzeli vasi Torrejon de la Calzada, Torrejon de Velasco in Sesena. Za republikance pomeni to velikih uspeh, kajti Sesena, k je bila v fašističnih rokah od sobote, obvlada cesto v Aranjuez. Oba Torrejona pa so vladne čete izgubile šele pred dvema dnevnoma.

V tej ofenzivi so se republikanci poslužili aeroplanov, oklopnih vlakov in tankov. Vladni vojaki so dobili tudi večji pogum, ko je ministrski predsednik Francisco Largo Caballero sporočil armadi, da ma sedaj vlada dovolj vsakovrstnega orožja.

Zračno ministrstvo tudi prvič naznanja, da so vladni aeroplani bombardirali fašistična letališča v Sevilji, Granadi in Caceresu. Aeroplani so v Caceresu metali 150 funtov težke bombe, ki so porušile vse hangarje; v Sevilji pa so bili uničeni trije sovražni aeroplani.

PARIZ, Francija, 30. oktobra. — Kot poročajo zanesljiva poročila, je madridska vlada na jugovzhodu zbrala močno tajno armado, ki je opremljena s tanki in aeroplani. Ta armada ima namen napasti fašistično armado, ki prodira proti Madridu, od zadej.

Ta tajna armada ima 110 modernih tankov in mnogo aeroplanov. Nekateri aeroplani so ameriškega izdelka.

Tanki in aeroplani se nahajajo v Alicante in v Albacete. Armada samo še čaka na povelje, da napade fašiste ob cesti med Madridom in Aranjuezom ter ob cesti med Madridom in Toledom.

LIZBONA, Portugalska, 30. oktobra. — Lizbonski radio klub poroča, da so fašisti pri llescasu, ko so odbili močan napad republikanskih čet, ujeli 300 Rusov, ki so se borili za madridsko vlado.

Ob istem času pa naznanja gen. Gonzales Queipo de Llano, da so fašisti pri reki Tagus zaplenili tri vladne tanke z ruskimi vojaki. Ti ruski ujetniki so v glavnem stanu generala Jose Varela povedali, da vladne operacije vodi nek ruski general.

LONDON, Anglija, 30. oktobra. — Poročila španskega bojišča naznanjajo, da general Francisco Franco zbira svojo glavno armado južno in zapadno od Madrida in da bo v nekaj dneh pričel splošno ofenzivo proti glavnemu mestu, četudi do tedaj vladne utrdbе na severu v Guadarrama pogorju ne padejo.

Toda fašistična armada, ki korak za korakom prodira proti Madridu, ni več ista, kot je bila, ko se je pričela revolucija. Glavna opora Francove armade so Nemci, Italijani in Marokanci.

Italijanski in nemški aeroplani, katerih je nad 100, italijanski tanki, katerih je okoli 40 in marokanski vojaki, opremljeni s tujim orožjem, so razbili republikanske utrdbе. Italijanske častnike v uniformah italijanske vojske je mogoče videti na vseh krajih Francove vojske.

Tudi vladna armada je prejela francosko in rusko pomoč, toda ni tako izdatna in učinkovita, kot pomoč, ki so jo dobili uporniki.

Landon za odpravo starostne pokojnine

TIHOTAPSTVO Z AEROPLANI ZELO CVETE

Delavski department razmišlja o zračnem brodivju za nadziranje meje. — Tujci prihajajo iz Mehike.

WASHINGTON, D. C., 30. oktobra. — Delavski department se bavi z vprašanjem nabave zračnega brodivja, čegar namen bo nadzorovati meje in zabraniti vtihotapljanje tujcev, kar posebno sedaj bujno cvete.

Nadomestni delavski tajnik Irving F. Wixton je rekel: — "Proti ognju se bomo morali boriti z ognjem. Sicer zalotimo vtihotapljenе tujce, ki pridejo v deželo, toda piloti aeroplanov nam prepogosto uidejo."

Glede vtihotapljanja je rekel Wixton:

"Tujec, ki želi priti v Združene države, se naseli v Kanadi ali Mehiki in stopi v stik s tihotapeci in tihotapec stopi v zvezo s svojim znanci v Združenih državah in se z njimi dogovori, da naj prvega oblačnega dne pripelje tujca na samotni prostor, kjer ga njegovi zavezniki sprejmejo in odpeljejo v prvo večje mesto.

"Dogovorjenega dne vzame pilot tujce onstran meje v svoj aeroplan in jih visoko nad oblaki prepelje čez mejo — za plačilo od \$50 do \$100."

DEMOKRATJE SO IMELI TRI IN POL MILJONA STROŠKOV

WASHINGTON, D. C., 30. — V svojem zadnjem poročilu pred volitvami je demokratski narodni odbor sporočil, da je potrošil za predsedniško kampanjo \$3.406.501. V tednu, ki se je končal z 28. oktobrom, je bilo potrošenih \$561.427.

Republikanci so izdali za svojo kampanjo nad šest milijonov dolarjev.

DOBER PLEN

PITTSBURGH, Pa., 30. okt. — Mrs. Harry Davis, žena gledališkega ravnatelja, je naznanila policiji, da so neznanci odnesli iz njenega apartamenta za petdeset tisoč dolarjev zlatnine, biservov, demantov in dragega krzna.

BOMBA NI EKSPLODIRALA

ELY, Nevada, 30. oktobra. — Bomba, ki so jo neznanci položili v karo okrajnega pravdnika Harryja M. Watsona, ni eksplodirala. Položena je bila poleg motorja, pa ni bila dobro zvezana s sparkplugi. Našli so jo, ko je Watson ustavil karo pri neki gazolinski postaji.

TUJI LISTI SO V LONDONU PREPOVEDANI

Angleška javnost ni bila obveščena o ločitvi Mrs. Simpsonove. — Ameriških listov v Londonu ni mogoče dobiti.

LONDON, Anglija, 30. okt. — V Londonu včeraj ni bilo mogoče dobiti niti enega ameriškega lista 15., 16., 17., in 18. oktobra.

Noben prodajalec inozemskih časopisov pa ni hotel povedati vzroka.

Označene dneve pa so ameriški listi obsežno poročali o tožbi Mrs. Wallis Simpson za ločitev zakona.

Znano je tudi, da bo ameriški magazine "Time", ki bo objavljen prihodnji torek, skrajšan za štiri strani.

Mrs. Simpson je vložila svojo tožbo za ločitev svojega zakona z Ernestom Simpsonom 14. oktobra; 16. oktobra so ameriški listi poročali, da niti en angleški list ni o tem poročal niti ene vrste; 17. oktobra so listi poročali, da se bo vršila obravnava 27. ali 28. oktobra.

LONDON, Anglija, 30. oktobra. — V angleški kraljevi družini Windsor je nastal zaradi Mrs. Wallis Simpson velik spor.

Svakinji kralja Edvarda, vojvodinja York in vojvodinja Gloucester, ki sicer ne prihajata iz kraljeve pač pa iz aristokratske družine, ste se zaman trudili, da bi kralja Edvarda odvrnili od Mrs. Simpsonove. Kralj jima je odločno povedal, da se naj ne mešate v njegove osebne zadeve.

Zadnje tedne pa je mogoče opaziti, da prihaja najmlajši brat kralja Edvarda, vojvoda Kentski, ki je poročen z grško princeso Mrino, v javnosti vedno bolj v ospredje.

Medtem ko je o njegovih bratih, vojvodi York in vojvodi Gloucester v javnosti zelo malo slišati, pišejo londonski listi vsak dan o Kentskem vojvodi.

VRANA Z LESENO NOGO

WILMINGTON, Del., 30. oktobra. — Na jard Mrs. G. L. Ashmore se je spustila vrana, ki ni hotela odleteti. Gospodinja jo je ujela in opazila, da ima leseno nogo. Udomačena žival je najbrže ušla svojemu gospodarju.

FRANCIJA BO ZGRADILA 1500 VOJNIH LETAL

PARIZ, Francija, 30. okt. — Kabinet je odobril načrte za nabavo 1500 novih vojaških letal. Potemtakem bo imela Francija 4000 letal in 50.000 mož v zrakoplovni službi.

HUD POTRES JE VZNEMIRIL ZAPADNO OBAL

Potres v Los Angeles je samo razburil prebivalce. — Poslopja so bila poškodovana na Guam. — Viharji v Kanadi.

LOS ANGELES, Cal., 30. oktobra. — Skoro po celem Los Angelesu je bilo ob 2.35 popoldne čutili precejšen potres, ki je vznemiril prebivalstvo, toda ni napravil nikake škode. Ravnatelj potresne postaje v Pasadena dr. C. F. Richter pravi, da je bilo središče potresa v Pasadena.

V Santa Monica so ljudje zaradi potresa zbežali iz hiš. Tudi v Long Beachu in Highland Parku, 25 milj od obrežja, so čutili potres.

GUAM, 30. oktobra. — Ne navadno močan potres je obiskal otok Guam sredi Pacifika. Nikdo ni bil poškodovan, toda več poslopj je bilo nekoliko prizadetih.

TRENTON, Ont., Kanada, 30. oktobra. — Ko je vihar, ki je dosegel hitrost 70 milj na uro, divjal čez vojaško letališče, je bilo poškodovanih nad 20 oseb. Poškodovani so večina delavci, ki so bili zaposleni na letališču. Albert Hagerman iz Trentona je dobil zelo nevarne poškodbe.

Poslopja na letališču so bila zelo poškodovana. Škodo cenijo na \$15.000.

MORNARJI ZASTAVKALI NA ZAPADNI OBALI

SAN FRANCISCO, Cal., 30. oktobra. — Ob zapadni obali počiva ves promet. Zastavkalo je 120.000 mornarjev in pristaniških delavcev. 130 ladij ne more odpluti.

EDISONOV SIN ZA ROOSEVELTA

WASHINGTON, D. C., 30. oktobra. — Charles Edison, sin iznajditelja in predse dnika Thomas Edison Industries, je danes v dolgem govoru apeliral za zopetno izvolitev predsednika Roosevelta.

POGODBA MED KITAJSKO IN SOVJETSKO UNJO

LONDON, Anglija, 31. okt. — Sovjetska unija in Kitajska sta sklenili vojaško pogodbo, da bosta v slučaju napada druga drugo podpirali. Tozadevno poročilo je dobil neki tukajšnji list iz Tokio.

IZ STRAHU PRED NAZLI V SMRT

BERLIN, Nemčija, 30. okt. — Trije Rusi, ki so bili osumljeni komunističnega delovanja, so se usmrtili, ko je policija vdira v njihovo stanovanje, da jih aretirajo.

TRIJE REPUBLIKANSKI SENATORJI SO SE SRAMOTNO PREMISLILI

Senator Robert F. Wagner, ki je vložil predlogo za socialno zaščito v zveznem senatu, je rekel v svoji izjavi, da republikanski predsedniški kandidat governor Alf M. Landon deluje z vsemi silami na to, da poruši celo stavbo socialne zaščite.

FRANCOSKI FAŠIST JE BIL OBSOJEN

Fašist Maurras je izgubil priziv. — Urednik lista "Action Francaise" bo moral sedeti 11 mesecev.

PARIZ, Francija, 30. okt. — Glavni urednik fašistično - rojalističnega lista "Action Francaise", Charles Maurras, je bil aretiran in pripeljan v Santé kaznilnico, kjer bo odsedel dve zaporni kazni, skupno 11 mesecev, ko je izgubil svoj priziv na najvišje sodišče. Maurras je bil obsojen zaradi ščevanja k političnim umorom.

Prizivno sodišče je Murrasovo prošnjo za obnovitev sodnijske obravnave zavrglo, ker je bilo dokazano, da je ščeval k umoru. Murras je v svojem listu 140 poslancev, ki so zagovarjali sankcije proti Italiji, zagrozil s smrtjo.

Poleg tega pa je Murras tudi grozil ministrskemu predsedniku Léonu Blumu, kateremu je priporočal, da varuje svojo kožo, ker je ljudi njegove vrste treba zaklati z nožem. Maurrasovi tovariši so v pričetku letošnjega leta tudi Bluma dejansko napadli in ga pretepli.

Tudi ravnatelj pisarne "Action Francaise", Joseph Delest, je izgubil priziv. Zaporfna kazen mu je bila sicer odpuščena, toda je moral plačati majhno denarno globo.

DAN PREMIJJA

WASHINGTON, D. C., 30. oktobra. — Predsednik Roosevelt je danes normalno proglasil dan 11. novembra za Dan premirja.

SLON UKRADEL 300 FR.

PARIZ, Francija, 29. okt. — Pariški restavratore Jean Blanc je prišel danes ves razburjen na policijsko stražnico ter izpovedal:

— Bil sem v zverinjaku pred slonovo kletko. Slon mi seže z rilcem v žep in potegne iz njega listnico s 300 franki. Še predno sem mu jo mogel odvzeti, jo je požrl.

Policijski načelnik je rekel, da mu žal ni mogoče slona aretirati.

"Ta nevarnost," je rekel senator Wagner, se dviga iz prahu in dima, katerega je malo pred volitvami dvignilo republikansko vodstvo. Srce naše postave je starostna pokojnina. Ta sistem jamči delavcem, kadar se je postaral, da dobiva primerno mesečno pokojnino. To je popolnoma varen sistem, kajti vzdržujejo ga redni prispevki, ki tečejo v posebni sklad zveznega zakladniškega urada. Toda samo polovico zavarovalnih stroškov morajo nositi delavci. Drugo polovico morajo plačati delodajalci, tako da dobiva delavec dvakratni pokojninski znesek, kot pa bi se mogel privatno zavarovati."

"Mr. Landon in njegovi tovariši," je nadaljeval senator Wagner, "se ne upajo javno napasti te krasne postave. Mesto tega pa jo skušajo na skrivni način oslabiliti. Trdijo, da jini je žal, da morajo delavci plačevati stroške starostne zavarovalnine toda pri tem jim ni toliko, koliko delavci plačajo, temveč, koliko dobivajo. Najbolj razburja njihove živce, ker bo delavec za svoje izrabljene moči od industrije, kateri je služil, dobival odškodnino. Z napačnim zatrdilom, da bi delavcem pomagal, hoče Mr. Landon industrije oprostiti njihovih obveznosti in delavcem s sramotnim davkom naprtiti vse stroške. To je zahrbtno zapeljivanje republikanskega narodnega odbora."

Senator Wagner je dalje rekel, da so republikanski senatorji večinoma glasovali za starostno pokojnino in med njimi senatorji Vandenberg, Borah, Capper, ki zastopa Landonovo iastno državo Kansas in McNarry, republikanski voditelj v senatu.

VIŠINSKI REKORD RUSKEGA LETALCA

MOSKVA, Rusija, 30. okt. — Ruski letalec Jumačev je dosegel višino 29.461 čevljev s trgovskim aeroplanom, ki je nosil tovor 5 ton. Njegov polet je pobil mednarodni rekord, ki ga je dosegel Francoz Lucien Coupe, za 764 čevljev.

ŽRTVE PALESTINSKIH NEMIROV

LONDON, Anglija, 30. okt. — Do 15. oktobra je bilo v nemirih med Židi in Arabci ubitih najmanj 315 oseb. Med temi je 195 mohamedancev, 10 kristjanov, 21 angleških vojakov in 8 palestinskih policistov.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and address of above officers:

316 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 316 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

AKO NOBEN PREDSEDNIŠKI KANDIDAT NE DOBI VEČINE

Kaj se zgodi, ako v predsedniških volitvah nihče izmed kandidatov ne dobi večine volilnih glasov?

Ze štrikrat v ameriški zgodovini se je zgodilo, da takozvani "electoral college" ni mogel izvršiti svoje naloge: izvoliti predsednika in podpredsednika. V vseh teh slučajih je naloga pripadla kongresu, da v zmislu ustave izvoli glavnega eksekutivnega uradnika Združenih držav in njegovega namestnika.

Da dobimo jasno sliko o situaciji, ki bi utegnila nastati, naj si najprej predočimo način, kako se izvoli predsednik in podpredsednik Združenih držav.

V torko po prvem pondeljku meseca novembra ljudstvo pravzaprav ne glasuje direktno za predsedniške kandidate posameznih strank, marveč za skupino volilnih mož, takozvanih predsedniških elektorjev, katerih dolžnost je oddati svoj glas za tega ali onega predsedniškega kandidata oziroma podpredsedniškega kandidata.

Vsaka država ima določeno število elektorjev, in sicer toliko elektorjev, kolikor ima članov v kongresu, torej po dva člana senata, in toliko članov v reprezentančni hiši, kolikor spada k dotični državi po njenem prebivalstvu.

Tako ima države New York 47 elektoralnih glasov. Illinois 29, Ohio 26, dočim imajo države z manjšim prebivalstvom na primer: Arizona, Nevada in Wyoming po tri elektorje, Florida 7, Maryland 8 itd.

Vsega skupaj se izvoli 531 elektoralnih glasov. Potrebna je izvolitev vsaj 266 elektorjev, da bo kandidat izbran za predsednika oziroma podpredsednika. V vsaki državi določi večina glasov, kakšna skupina elektorjev bo izvoljena.

Torej, ako večina volilcev v državi New York odda svoj glas, recimo za Roosevelta, to pravzaprav pomenja, da je bilo v državi New York izvoljenih 47 elektorjev, katerih glasovi bodo oddani za Roosevelta.

Ker so torej elektorji izbrani v izrečno svrhu, da glasujejo za kandidata te ali one stranke, je predsedniška volilna borba dejanski že odločena, ko so elektorji izvoljeni.

Ako kandidat zmaga v zadostnem številu držav, da mu je zagotovljena večina elektoralnih glasov, je izid predsedniške volitve že znan na večer volilnega dne.

Kasneje se elektorji snidejo v vsaki posamezni državi, da oddajo svoj glas, in se glasovi elektorjev vseh držav štejejo v skupini seji senata in reprezentančne hiše. Ali to je gola formaliteta.

Povsem druga stvar pa je, ako nihče izmed kandidatov ne dobi večine elektoralnih glasov.

Konstitucija določa, da v takem slučaju, reprezentančna hiša izvoli predsednika izmed onih treh kandidatov, ki so dobili najvišje število elektoralnih glasov.

Zbornica glasuje po državah, pri čemur imajo delegatje vsake posamezne države po en glas in je večina vseh držav potrebna za izvolitev. Senat pa izbere podpredsednika izmed onih dveh kandidatov, ki sta dobila največ glasov.

Jasno je, da ima v takem slučaju ona stranka, ki ima večino v reprezentančni zbornici, najboljšo šanso, da namesti v Beli hiši svojega kandidata.

NESRAMNE LAŽI O ZAKONU ZA SOCIJALNO VARNOST

Zakon za socialno varnost (Social Security Act), vzakojnjen pod Rooseveltovo administracijo, je bil pozdravljen od najodličnejših socialnih organizacij v Ameriki, od merodajnih skupin socialnih delavcev, od verskih in odredelnih ustanov, kakor tudi od predstojateljev delavskih organizacij kot največji čin socialnega napredka v moderni dobi.

Republikanski propagandisti in zastopniki tovarnarskih združenj so sedaj — tako dolgo po vzakojnitvi — začeli kar naenkrat opsovati ta zakon in ga označevati kot švindel. Nekateri tovarnariji so šli še dalje in v nekaterih industrijskih središčih so dasi zakon to prepušča, razdelili delavcem plačo v kuvertah, nosečih sledečo trditve:

"Znižanje plače. Začeti od januarja 1937 smo prisiljeni od Rooseveltovega New Deal zakona odbijati 1% od vaših mezd in izročiti ta odbitek vladi. Končno se ta utegne povisati do 4%. Morda dobite ta denar nazaj v prihodnosti, ali le tedaj, ako kongres dovoli denar v to svrhu. Ni nikakega jamstva. Odločite se pred dnevom 3. novembra — volilnim dnevom — da li hočete ali ne želite riskirati to."

To je nesramen primer lažne propagande. Popolna resnica o zakonu za socialno varnost in izpodbijanje nesramnih laži, ki jih razširjajo v sebične namene, je zapopadeno v sledeči seriji vprašanj in odgovorov, pripravljenih od zveze Scripps-Howardovih časopisov in razposlani iz Washingtona pod datumom 26. oktobra. Odgovori niso povzeti iz ust republikanskih zlikovcev, marveč iz zakona samega. Radi resnice same in v korist poštenemu delavstvu je umestno, da jih vsakdo prečita širom dežele. Tu so dejstva:

Vprašanje: Kaj bo moral delavec plačevati?

Odgovor: Za prihodnja tri leta on plačuje 1% svojih mezd. Ta znesek se povisuje do leta 1949, ko doseže 3%, in to je, kar bo plačeval od tedaj naprej. Z drugimi besedami: ako zasluži \$100 na mesec, plačuje sedaj po \$1 na mesec; po \$3 po koncu dvanajstih let.

Vpr.: Ali delodajalec kaj plačuje?

Odg.: Da, on plačuje isti znesek, ki ga delavec plačuje.

Vpr.: Kaj bo dobival delavec za svoj denar?

Odg.: Dobival bo dosmrtno pokojnino, čim postane 65 let star.

Vpr.: Kaj bo dobival delodajalec?

Odg.: Nič, razun da se bo rešil dolžnosti, ki jo nekateri priznavajo, da bi poskrbel za privatne penzije za svoje lastne delavce.

Odbitki po delodajalcih.

Vpr.: Kako se pobira delavčev prispevek?

Odg.: Zakon nalaga delodajalcem, da ga odbijajo od plače delavcev in ga izročajo vladi.

Vpr.: Kam gre potem ta denar?

Odg.: V zakladnico Združenih držav.

Vpr.: Ali more vlada potrositi dolar za druge svrhe?

Odg.: Nekateri delodajalci skušajo dajati tak vtis o tem. Res je, da je vrhovno sodišče svoj čas razsodilo, da, karkoli vlada pobira, spada v splošni sklad. Ali zakon za socialno varnost je ustanovil poseben starostni rezervni sklad in določa, da se v ta sklad mora vsako leto vložiti tak znesek, da bo račun za starostno zavarovanje aktuarno zdrav. Ta znesek bo vsako leto mnogo večji, kot znesek, ki ga treba izplačati za pokojnine. Zakon določa, da bo ostanek sklada nosil

3% obresti in se mora investirati v vladnih bondih.

Vpr.: Ali je ta zakon uvedel "davek na mezde"?

Odg.: Zakon govori o "davku" (tax), to pa le radi tega, da se odgovori predpisom ustave, kakor jih je raztolmačilo vrhovno sodišče. Dejanski to ni nikak davek, ravno tako ne kakor ni "davek" denar, ki ga delavec vplaga v hranilnico. Ta prispevek je in ostane njegov denar, shranjen zanj, da se mu zagotovi varnost v starosti.

Kdo mora plačevati?

Vpr.: Kateri delavci morajo plačevati?

Odg.: Vsi delavci razun poljedelskih delavcev, domače služinčadi, slučajnih delavcev, uslužbencev federalne, državnih in lokalnih vlad, uslužbencev verskih, dobredelnih, znanstvenih in prosvetnih ustanov.

Vpr.: Ali tudi ti drugi delavci dobivajo pokojnine?

Odg.: Ne. Le oni, ki prispevajo v sklad, so vpravičeni do pokojnin.

Vpr.: Kaj se zgodi, ako se delavec preseli iz ene države v drugo?

Odg.: To nič ne dene. Gre za federalni sklad in ta se nanaša na delavca ali delavko, kjer koli naj dela.

Vpr.: Kaj se zgodi, ako je kdo odpuščen ali postane preveč bolan, da bi mogel delati ali ako se ženska omoži in preneha delati?

Odg.: Ko neate delati, neate plačevati v sklad, ali ne izgubite pravico do denarja, ki ste ga že vplačali. Delavec ali delavka, ki nekaj časa ne dela radi kateregasi bodi razloga, začne zopet plačevati v sklad, čim začne zopet delati. Ni nikakih plačil za zamujeni čas. Plačuje se le, ko se dela. Ko doseže starost 65 let, začne dobivati pokojnino na podlagi vsakega tedna, v katerem je delal med 1. januarjem 1937 in dnevom, ko je dosegel starost 65 let.

Na primer: Ako mlada ženska dela pet let in se potem poroči ter ne gre zopet delat, je vpravičena do penzije, ko postane 65 let stara, ki se izračuna na podlagi mezd, zasluženih v onih petih letih.

Sprememba dela.

Vpr.: Kaj se zgodi, ako delavec ali delavka prestopi od dela, za katero je predpisano zavarovanje, na tako delo, za katero ni zavarovan?

Odg.: Dotičnik preneha plačevati v sklad, ali je še vedno vpravičen do pokojnine, ko doseže starost 65 let, na podlagi zaslužka tekoma dobe, ko je prispeval v sklad.

Vpr.: Kaj se zgodi, ako delavec umre, predno je 65 let star?

Odg.: Njegova družina dobi naenkrat celoten znesek. Ta odgovarja 3 in pol odstotkom mezd, zasluženih po letu 1936.

Z drugimi besedami, ta celotni znesek je vedno večji, kot kar je delavec vplačal v sklad, kajti, dočim znaša 3 in pol odst. njegovih mezd, so njegovi prispevki znašali 1% do 3%.

Vpr.: Kaj se zgodi, ako kdo umre nekoliko mesecev potem, ko doseže starost 65 let?

Odg.: Njegova družina dobi naenkrat celotni znesek, odgovarjajoči 3 in pol odstotkom mezd, zasluženih po letu 1936, manj toliko, kolikor mu je bilo izplačano na mesečnih pokojninah.

Vpr.: Ali je mogoče, da bo kdo vplačal več v sklad, kot bo od istega dobil?

Odg.: Ne, nikoli. Naj bo delavec še tako mlad, ko začne plačevati in naj bo njegove mezde še tako velike, on bo vedno dobival toliko večje po-

★ KAJ

naj ne pozabite

dne 3. nov. 1936?

NIKAR ne pozablajte, kako so od 1929 do 1933 ljudje v Ameriki čakali v dolgih vrstah na kosček kruha.

NIKAR ne pozablajte na brezposlene tovarne in delavnice v tej deželi od 1929 do 1933.

NIKAR ne pozablajte na revne mezde, plačane v tej deželi od 1929 do 1933.

NIKAR ne pozablajte na zgubonosne cene poljedelskih pridelkov od 1929 do 1933.

NIKAR ne pozablajte na bankrotiranje bank od 1929 do 1933.

NIKAR ne pozablajte, da pri Rooseveltu človečanstvo prihaja najprej.

NIKAR ne pozablajte, da je Rooseveltova administracija zagovarjala in branila blagor in srečo ne samo enega razreda, marveč napredek in prosperiteto vseh skupin, predelov in elementov našega raznovrstnega prebivalstva.

NIKAR ne pozablajte, da je bil Franklin D. Roosevelt oni, ki je to deželo privedel od nižav depresije do višav prosperitete.

NIKAR ne pozablajte dne 3. novembra voliti za Frank D. Roosevelta za Predsednika, razun ako hočete, da se povrnejo črni dnevi leta 1932.

ADVERTISEMENT — DEMOCRATIC NATIONAL COMMITTEE

kojnine, kajti te se naslanjajo na zaslužen znesek.

Vpr.: Ali ne bi mogel biti delavec ravno tako na dobrem, ako bi se zavaroval pri privatni zavarovalni družbi?

Odg.: Ne.

Le zaslužek pod \$3,000 prihaja v poštev.

Vpr.: Ali se ta načrt tiče delavcev, ki dobivajo visoke plače, ravno tako kakor onih, ki manj zaslužijo?

Odg.: Da, ali le prvih \$3,000 delavčeve letne plače prihaja v poštev. Ako več zasluži, potem niti on, niti njegov delodajalec ne plačuje nikakih prispevkov za zaslužek čez \$3,000 in le ta znesek se računa za pokojnino.

Vpr.: Kako visoko bodo pokojnine?

Odg.: To je popolnoma odvisno od vašega zaslužka. Najmanjša mesečna pokojnina pa bo \$10 in največja \$85. Obnos je odvisen od tega, koliko ste zaslužili in kako stalno ste delali.

Vpr.: Ali bodo upravni stroški tega sistema snedli velik del sklada, morda vso delodajalčeve prispevke?

Odg.: Prav gotovo ne. Tri odstotke obresti, ki jih bo letno zasluževal denar v skladu, bodo bržkone zadostovale za pokritje vseh stroškov.

Vpr.: Zakaj nekateri delodajalci povedajo svojim delavcem, da bodo morali plačevati 4% na svoje mezde?

Odg.: Ako to pravijo, potem lažejo. Tri odstotke je najvišji prispevek, ki se kdaj vplaga in ta ne stopi v veljavo za dvanajst let. Prav mogoče je, da se med tem ta prispevek zniža.

Brezpogojna pokojnina.

Vpr.: Ali more kdo dobivati pokojnino, ko doseže starost 65 let, ako ima kako lastnino in druge prihranke?

Peter Zgaga

NEOKUSNOSTI

V bližini kraja, kjer živim, je ogromen samostan, v katerem so menda pavlisti ali benediktinci. Poleg samostana je krasna cerkev, ki je pred tremi leti pogorela. S prispevki vernikov so jo zopet zgradili. Cerkev je zgrajena v romanskem slogu in je tako visoka, da jo je videti daleč naokrog.

Samostan je bogat; baje najbogatejši v Ameriki.

Verniki iz New Jersey, New Yorka, Pennsylvanije in drugih sosednjih držav ga poznajo po imenu "Monastery". Menihom in relikvijam pripisujejo čudodelno moč. Baje ic ozdravelo že precej nadložnih, ki so iskali v cerkvi tolažbo in pomoči.

Jaz se sleherni dan vozim mimo. Prejšnji teden sem videl zunanost mogočne cerkvene stavbe vso ozaljšano. Iz obeh zvonikov so vihrale zastave—ameriške in papeške—okna so bila razsvetljena, nad vhodom pa ogromna tabla.

Na tabli je bilo pa za dva jarda velikimi črkami napisano: "Bingo!"

Nedavno sem mlado slovensko gospodinjno presenetil pri domačem delu.

Pri mizi je stala, oblečena v lahko jutranjo obleko in gnetla testo.

— Malo rezancev bom napravila, — je rekla. — Moj ima najraje rezance na juhi.

Prisedem in gledam.

Kar stresalo me je, ko je potegnila prste iz testa. Nohte je imela namazane s krvavordčo barvo.

Na neki veselici sem sedel poleg mladega dekleta. Bila je v globoko izrezani beli plesni obleki. Hrbet gol do pasu. Preko hrbta se je bil komaj viden trak, s katerim je bil najbrže pritrjen Brazil.

Vse je bilo perfektno na nji: frizura, obleka, nogavice, čevlji.

Le trak na belem hrbtu je bil umazan.

— No, katero bomo zapeli? — ugibljejo v veseli družbi dragi rojaki.

— Kar zapojmo, da bo veselje večje.

Ura gre že proti jutru. Pijača teče od mize. Dima je v sobi toliko, da se komaj razločijo pijani obrazi.

— Zapojmo! Zapojmo! No, katero bomo?

Bas zatuli, tenorist zacvili. Drugi se odkaljšajo in pritegnejo. In v strašnih akordih zahrešči himna:—Hejslo—veeen—našareeet...

Večerja, ki sem jo videl v ameriški družini: Belo pregrnjena miza. Poleg mize oče, mati, hči in sin. Pred vsakim dva krožnika, dve žlici, dva noža, dvoje vilic, dve žlički. Sredi mize: steak, polit s tomatovo polivko; kisle kumarice; kupček kendija; kek; rižev pudding; vrč ledeno-mrzle vode.

Ko grem nekoč po 42. cesti, je bilo kakor iz šaka. Hipoma je bila cesta prazna, le takšiji so švigali semintja.

Iznenada se pa prikaže izza vogala osme Avenue čudna prikazen. Ameriški vojak v paradni uniformi. Menda je bil poročnik ali kaj.

V levici je nosil težak kovček, z desno pa je držal nad seboj razpeto zeleno židano žensko — marelo.

Hitite

z božičnimi darili.

Ker nastajajo zaradi nestalnosti na denarnem trgu včasih precejšnje zamude pri dostavljenju denarnih pošiljatev, opozarjamo rojake, naj že sedaj odpotujejo svojcem v domovino denarna darila, namenjena za Božič.

Če pošljete sedaj, vam lahko jamčimo, da bodo pošiljatev pravočasno dospele.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

TRAGIČNA LJUBEZEN KRVNIKA

Francoski in angleški listi so zabeležili oni dan vest o tragičnem koncu ljubezni krvnika in mlade plesalke. Veliko pristanjsko mesto kitajske države Sanghaj je bilo priča grozne tragedije, ki jo je zakrivil samo poklic. Mlada angleška plesalka v Sanghaju se je do ušes zaljubila v krepkega, 40 let starega Kitajca. Njena ljubezni ni ostala brez odmeva.

Kitajec se je tudi zaljubil v lepo plesalko in bil je zelo pozoren ljubček. Pošiljal je svoji izvoljenki vsak dan darila in rože. Ker je bil zelo izobražen in ker je govoril tudi več evropskih jezikov, je plesalka mislila, da je zaseben učenjak. S svojo uglednostjo in prijateljstvom si je znal kmalu pridobiti plesalkino srce. Bil je tudi kavalir. Vozil se je s svojo prijateljico na izprehode in izlete, slednjič je pa začel govoriti o tem, da bi se poročila in preselila v Evropo.

Toda okrog Kitajca, drugače kavalirja od pete do glave, se je spletla nekakšna zagonetka. Nikoli ni hotel s plesalko v družbo. Ko sta se zaročila, se je pa le dal pregovoriti, da je šel v gledališče, kjer je njegova žena nastopala in da se je seznanil z ljudmi, katerim se je moral zahvaliti za poznanstvo s svojo izvoljenko. Kadar sta bila na izprehodu, se je vedno plaho oziral na vse strani. Bil je nervozen, pozorno je motril mimoidoče in vedno se je bal,

da bi ne srečal svojih znancev. To se je zdelo dekletu čudno, toda mislila je, da je pač boječ kakor so povečini učenjaki, ki se radi izogibljajo ljudem. Ker se je pa dosledno bal in izogibal ljudi, je postala plesalka pozorna na njegovo vedenje. Mislila je že, da je to posledica odpora njegovih sorodnikov in znancev napram nji, pa se je izkazalo, da tudi to ne drži.

Nekega dne je vprašala svojega zaročenca, zakaj se tako izogiblje zmecev, kadar sta skupaj in Kitajec ji je odgovoril da mu njegovi rojaki zametajo ker se hoče oženiti z dekletom iz Evrope. To je plesalko deloma pomirilo ker je že dobro poznala Kitajca, kako ponosni so na svojo raso. Toda tu je bilo še nekaj drugega in sicer neverjetni izgovori njenega zaročenca, kadar ni mogel priti k nji oziroma kadar ga ni bilo doma. Zelo pogosto je namreč odpotoval za dva ali tri dni, ne da bi njegova zaročenka vedela. Včasih je pa izostal tudi več dni. Toda nič ni tako skriveto, da bi ne bilo kdaj očito. Tako je tudi angleška plesalka zvedela, kam hodi njen zaročenec. Bil je namreč krvnik, usmrčal je kriminalne in politične zločince v Sanghaju in drugih kitajskih mestih.

Zdaj je angleška plesalka vedela, zakaj ni hotel hoditi z njo v družbo in zakaj se celo na ulico ni upal z njo. Bal se je, da bi jo izgnubil, če bi zve-

dela, kakšen je njegov poklic. Takoj je bila pojasnjena zagonetka, pojasnjena so bila tudi njegova tajna potovanja. Moral je večkrat na pot v to ali ono mesto, da je izvršil smrtno

življenje si izmišlja pogosto-ma tragedije, ki bi jih ljudje odklonili kot kič, če bi si jih izmišljala samo domišljija kakšnega pesnika ali pisatelja.

V majhnem pariškem hotelu pri Magdalenini cerkvi se je dogajalo že dalj časa, da so vse sobarice, ki jih je lastnik sprejel za službo v drugem nadstropju, po kratkem času odpovedale. Na vsa začudena vprašanja lastnika glede vzrokov ni bilo mogoče dobiti pravega odgovora. Samo ena je povedala, da se zelo boji, a česa se boji, ni bilo mogoče zvedeti. Tako je šlo stiri leta in vsakokraj, kadar je kakšna sobarica spet odpovedala službo, je lastnik v odsotnosti gostov natančno pregledal vse sobe v drugem nadstropju, odprl vse omare in predale pa ni mogel najti nič sumljivega. Ob koncu letošnjega julija je neka služkinja končno povedala, da zapuša hišo zavoljo grofa K. Več ni povedala.

Lastnik je bil nad vse presenečen, kajti tega svojega več letnega najemnika je poznal kot zelo mirnega in dostojnega človeka. Ni mu bilo mogoče pripisovati, da bi si dovolil napram sobaricam kaj nekega. Bil je tudi že starejši gospod. Sicer ni bil noben aristokrat, vendar pa bivši carski častnik in ljudje so mu grofski naslov pritaknili samo zavoljo njegovega ponosnega a vendar ljubeznega in plemenitega vedenja.

Živel je popolnoma zase, včasih ga ni bilo po cele dneve iz sobe, pogosto pa ni plačal najemnine o pravem času in iz tega so sklepali, da si služi denar le s težavo. Malo nenavadno je bilo na njem le to, da je trikrat na teden zvečer odhajal z doma in da je tedaj vedno nosil veliko torbo ki je bilo videti, kakor da je v njej kakšen čelo ali bas. Zavoljo tega so ga smatrali za godbenika, če-

obsojbo. Dekleta je obšla neopisna groza pred zaročenčevim poklicem. Ljubila ga je sicer vroče, toda groza pred mislijo, da bi imela za moža krvnika, je bila močnejša od ljubezni. Hud boj je bila med grozo in ljubeznijo končno se je pa vsa obupana zastrupila z veronalom. Tako je napravila konec svoji ljubezni in obenem svojemu mlademu življenju. Čim je zvedel za tragično smrt svoje zaročenke, je krvnik brez sledu izginil. Najbrž si je tudi on končal življenje.

MRLIČ V BASU

prav niso vedeli, kje igra. Nekateri gostje so ga tu pa tam srečali v kakšnem javnem parku. Menili so, da skrivaj prosjači.

V začetku avgusta je prišel grof K. k hotelirju in mu dejal, da odhaja na dolgo potovanje, pa da v tem trenutku ne more poravnati svojega računa. Pustil pa bo svoj kovčeg z dragocenimi spominki iz Rusije v svoji sobi kot jamstvo. Čez nekoliko dni bo prišla bogata ruska kneginja, dala odpeljati kovčeg in bo poravnala račun. Hotelir, ki je smatral moža navzlic skrivnostnim izjavam sobaric za dostojnega človeka, je brez nadaljnjega pristal na njegove želje. Kovčeg so spravili v klet in "grof" je odpotoval. Potem ni bilo o njem precej časa nobenega glasu. Hotelir je tudi čakal zaman na rusko kneginjo.

Pred nekoliko dnevi pa je prispelo pismo iz Amerike, v katerem je "grof" sporočal hotelirju, da se ne more več vrniti v Pariz. To je bilo vse. Ker ni bilo videti možnosti, da bi se poravnal račun, je tedaj hotelir velel prinesiti kovčeg iz kleti in ga odprl.

Toda namesto predmetov, ki bi imeli kakšno materialno vrednost, so odkrili vse kaj drugega. Zgoraj je bila kozaška častniška uniforma, pod njo torba z basom. Hotelir je dal odpreti še glasbilo, ker je menil, da so mogoče v nje kakšne vrednosti. Velika pa sta bila presenečenje in groza vseh navzočih, ko so v basu našli samo uniformirano truplo dečka kakšnih 14 let. To je bila skrivnost ruskega emigranta. S tem mrtvim dečkom, po vsem videzu svojim sinom, je grof stopal po javnih parkih, z njim je ostajal po cele dneve v svoji sobi, ker se ni mogel ločiti od njega.

Pozvali so policijo in policijski zdravnik je ugotovil še ne-

kaj presenetljivega: balzamirano truplo je moralo biti že kakšnih 20 let v tem stanju. Dvajset let je prenašal nesrečni kus preko vseh meja, dvajset let je igral vlogo skrivnostnega muzika, dvajset let je živel v pomanjkanju, ker si ni hotel poiskati dela, ki bi mu jemalo preveč časa za skupno bivanje z mrtvecem.

Ves Pariz je govoril samo o tej zgodbi, ko je prišla na dan in sklenili so, da pokopljejo truplo na tukajšnjem pravoslavnem pokopališču. Kod hodi nesrečni oče in kakšno je ozadje te tragične zgodbe, pa ne ve nihče povedati.

POZOR NAROČNIKI!

Pazite na številke poleg naslova, ki vam jasno govorijo, kdaj imate plačano naročnino. Obnovite jo, da nam ne bo treba pošiljati opominov. Z redno obnovitvijo prihranite nam delo in stroške, sebi pa zjamčite redno dostavljanje lista.

Resno Vas prosimo, da vpoštevate to opozorilo!

Uprava "Glas Naroda"

ADVERTISEMENT

VAŽNA POSLANICA VSAKEMU SLOVENSKEMU VOLILCU V DRŽAVI NEW YORK

ALI HOČETE VEČ VARNOSTI, VEČ ZAŠČITE ZASE IN ZA SVOJE OTROKE???

Naša bodočnost in bodočnost naših otrok je v veliki meri odvisna od naše vlade. Življenske VAŽNOSTI je, imeti dobre, poštene, pravičnega moža na čelu naše vlade.

PODA — vsak možak, ki hoče vladati, dela obljube našemu narodu pred volitvami. Edin način, da smo gotovi, da bo možak delal dobro za narod v bodočnosti je, da se prepričamo, kaj je storil v preteklosti!

POMOČ ONIM, KI SO POTREBNI POMOČI

Na dan Novega leta je pozvali governor Lehman državno zakonodajo, naj nudi SVAZLJENIČNOST POMOČI našemu narodu:

1. Denar za mesečno pokojnino 110,000 2. Denar, da se omogoči več našim revnim fantov in deklet. 3. Denar za izveščanje naših slepcev. 4. Denar, s katerim bodo matere in njihovi majhni otroci ostali zdravi. 5. Denar za večjo pomoč našim usmi-

6. Denar, da se omogoči več našim revnim otrokom, da postanejo koristni državljani. 7. Denar za pomoč mladim ljudem, ki niso telesno sposobni. 8. Denar za izboljšanje zdravja in podaljšanje življenja naših ljudi po vsej državi.

POMOČ ONIM, KI DELAJO ZA ŽIVLJENJE

Naše novo zavarovanje proti nezaposlenosti je izsilil governor Lehman ter zjamčil pomoč v času potrebe onim, ki hočejo delati, pa ne morejo dobiti dela. * * Governor Lehman se je boril za skrajšanje delovnih ur za delavce. * * On je sklenil delovne dni in ure pri državnem delu. * * Pod njegovo kontrolo so bile povišane plače pri državnem delu. * * Zauzeli so skodljive delavske pogodbe. * * V delavskih združenjih je preskrbel delavcem pošteno poročilo obravnave.

GLASUJTE ZA LEHMANA, KI JE POMAGAL NAŠIM DELAVCEM. NAŠIM LASTNIKOM MALIH DOMOV IN NAŠIM FARMERJEM

PONOVO IZVOLITE **Herbert H. LEHMAN** ZA GOVERNERJA **M. William BRAY** ZA POD-GOVERNERJA

Independent Citizens Committee for the Re-election of Lehman and Bray

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

54

"Pojutrišnjem?" In po teh urnih besedah je počasi dostavila: "Se ena seja?"

"Da, otrok, nekoliko se moraš žrtvovati!" je opomnila Gundi Kleesberg materinsko. "Tasilo pravi, da je potrebno zaradi slike. Tako lepega dela ne smemo z ničesar ovirati."

Tasilo je pogledal Kleesbergovo in se nasmehnil. Kiti je samo skomizgnila z rameni. Toda njena dobra volja se je presenetljivo hitro izboljšala.

Po obedu, ko so šli na verando, se je obesila Kiti bratu za roko. "Tas! Odkrito! Zakaj me boš imeti doma?"

"Pridi gori k meni, ko teta zadremle, in boš zvedela!"

Na verando Tasilo ni sedel na svoj navaden prostor. Molče je izpil kavo, pograbil časnike, priklimal za pozdrav in izginil.

"Kaj mu je," je vprašala teta Gundi začudenec.

Kiti je odgovorila zelo resno: "Delal je pozno v noč in danes spet ves predpoldan, hotel si bo nekoliko odpohiti. Soparno je danes! Kar duši. Tudi ti se nič ne oziraj name. Če si utrujena—"

"Da, srce, hvala!"

Komaj je Kleesbergova izginila, je smknila Kiti neslišno po stopnicah in v razburjenem pričakovanju stopila v sobo k bratu.

"Tu sem, Tas!"

"Pridi sem!" Pritisnil si jo je na prsi, "Govoriti moram s teboj."

"O meni?"

"Ne! O tvojemu bratu Tasu."

Zdaj se je oddahnila in se zasmejala. "Kako si slovesen!"

Gladi jo je po laseh. "Rad te imam. In vem, da me ljubiš tudi ti. Zato bi te rad obvaroval pred neprijetnim presenečenjem. Pojdi sem! Nekaj ti bom pokazal!" Odvedel jo je k pisalni mizi, posadil si jo na kolena in odprl predal. "Poglej si tole sliko!" Dal ji je v roko umetniški pastel v rjavem plišastem okviru.

Fotografija mlade dame! Še preden se je Kiti ozrla na sliko, se ji je nekaj posvetilo. Radostno je vzkliknila: "Tas! Pa se vendar ne boš—"

Nasmehnil se je. "Poglej si vendar sliko!"

Zajel jo je mik skrivnosti. V blaženi grozi je radostno zmignila z rameni. "Kako lepo, bajro! Ta mehka usta in čudovite oči —" Tedaj se je zdrznila: "Toda Tas! Ti? To je vendar gospodična Herwegh z dvornega gledališča? Seveda! To je ona! Čula sem jo že trikrat. Nazadnje kot Fides v preroku! Bila sem vsa iz sebe od vznichenja in tihla sem, da je teta Gundi začela srdito suvati." Kiti se je zasmejala. Sredi smeha je obstala in se zresnila. "Gospodična Herwegh je velika umetnica. Toda kar me je takrat tako globoko prevzelo in sem menila, da mi mora strefi sreč — pomisli Tas, v velikem prizoru med Fides in njenim sinom, takrat mi je nenadoma šinilo skozi glavo: al ni bila morda mama takšna ko gospodična Herwegh kot Fides?!"

Besede so ji kar vrele iz ust in Tasilo jo je

vesel poslušal; a zdaj je nagubančil čelo; te- zko sopeč je odkimal z glavo.

Kiti je držala sliko v roki, naslanjala lice bratu na ramo in gledala v prazno. "Bila je nesreča zame, da sem morala mam tako zgodaj izgubiti. Čim bolj sem stara, tem huje me boli, in če se spominam na mam, je vse prazno pred menoj. Ničesar ne vidim!" Dvignila je glavičco in zelo čudno, da nimamo nobene mamine slike ne tu v Hubertusu, ne v Monakovem?"

Tasilu je glas omahoval. "Mama ni nikoli dovolila, da bi jo slikali." Privil je sestro tesneje k sebi. "Saj sem ti vendar že večkrat opisoval mater."

"Kako lepa je bila in kako dobra, da, Tas! Toda ne vidim je. Če si jo hočem vobličiti, se mi vse razblini. Vidim lase, oči, toda nobene podobe, ki bi jo mogla obdržati v sreči. In po tem neutoše hrepenim. Če le zagledam damo, ki me zamika, mi vroče šine skozi srce: mogoče je bila takšna moja mama? Tako je, tudi takrat, ko sem videla gospodično Herwegh kot Fides na odru. Ta lepa, tiha veličina."

Obmolnila je in gledala sliko. Nenadoma je kakor strah spreletelo njen obraz in je zajekljala: "Toda Tas! Kako pride ta slika k tebi v roke?"

"Gospodična Herwegh mi jo je darovala."

"Ona? Tebi? Ali jo poznaš?"

"Že tri leta."

"In mi tega nisi povedal?" Še bolj se je zmedla, ker se je brat samo smehljaj. "In podobno? Da ti je dala podobo? To mora vendar nekaj pomeniti?"

"Ali ne nganeš?"

"Tas!" Ne da bi spustila sliko, je ovila Kiti roko okoli bratovega vratu.

"Ljubim jo. In Ana ljubi mene. Kako se je zgodilo? To je tiha zgodba. Več, prava sreča ni nikoli zamotana reč. Seme pade v človeško srce. Nihče ne ve, kdo ga je vsejal. Raste in ga ne čutiš. V pravi uri prisije sončni žarek in kal se razprostire v cvetlico z vonjem in barvami. To je ves moj roman. Spoštoval sem Ano že kot umetnico, preden sem jo osebno spoznal. Privrkat sva se videla tisti dan, ko sem stopil pri doktorju Neurothu za koncepienta. Bil je njen odvetnik. Ko sem prevzel njegovo pisarno, je postala tudi Ana moja klijentinja. Tedaj sem imel priliko, da sem spoznal njo čisto značaj, njeno globoko dušo pa tudi domaćnost lepega družinskega življenja, ki ga je živela z materjo in sestro. Menila sva, da sva prijatelja in misla vedela, da se ljubiva."

Kiti je poslušala, ne da bi se ganila. Potem je tiho vprašala: "In kako se je zgodilo, da sta se našla?"

Tasilo se je nasmehnil. "Razočarana boš, ko ti povem. Bilo je spomladi. Tedaj me je nekega dne prosila, naj jo obiščem. Videl sem, da je pisala v naglici, pustil delo in šel. Tam sem zvedel, da je prešla sijajno ponudbo dunajske opere, mora se pa odločiti še ta dan, ter me prosi za svet." ...

DALJE PRIDE

ADVERTISEMENT

VAŠA PLAČA BO ZNIŽANA S 1. JANUARJEM

TEGA NISTE VI KRIVI — TEGA NI KRIV VAŠ GOSPODAR
NEW DEAL BO ZNIŽAL VAŠO PLAČO S PRVEM JANUARJEM 1937

26 milijonov uslužbencev bo vzela New Deal en odstotek njihove plače. In delodajalci teh 26,000,000 ljudi morajo prispevati nadaljni odstotek. Dva odstotka vseh mezd in plač v Združenih državah bo moralo iti v blaginjo New Deal.

V kratkem času bo prikrasjena vaša plača za dva odstotka, in vaš gospodar bo moral plačati dva odstotka. To bo do štirje odstotki vseh mezd in plač. Potem boste morali plačati tri odstotke. Vi boste plačali tri odstotke in gospodar bo plačal tri odstotke. TO JE ŠEST Odstotkov VSEH MEZD IN PLAČ V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. Šest odstotkov davek na mezde in plače pomeni, da bo šest odstotkov manj denarja za mezde in plače. Ali si lahko privoščite, da ste eden izmed šestih odstotkov, ki bo izgubil delo, da bo plačana "Socialna varnost" New Deal?

Najrt New Deal za "Socialno Varnost" daje New Dealu "Socialno Varnost", vsem nam pa skrčuje mezde in plače.

Najrt New Deal za "Socialno Varnost" je le nadaljno novo ime za ogromno davčno skrbjenj.

"Smoteno gospodarstvo" je bilo znamenje New Deal za regimentacijo trgovcev in farmerjev.

"Bogato življenje" je dalo tisočerm političnim pristajem politične službe, za katere ste vi plačali v imenu reliefa.

"Odprava revnih četrti" je omogočila nekaterim dobrim prijateljem New Deal sgradiiti sijajne apartamente z denarjem, ki je bil nakolektan od revežev ko zemljiški davek na zemljišča, s katerih so bili reveži pregnani.

"Najrt za nakup zlata" je bilo lepo ime, izmajeno za najrt, ki je omogočil New Dealu da je prevzel vse zlato v deželi in zmanjšal vrednost vsakega dolarja za štirideset centov.

Tako imamo sedaj "Socialno varnost" New Deal ki je lepo ime za davek na mezde in plače. "Socialna varnost" New Deal bo zmanjšala za šest odstotkov vaš šestdeset centov vreden dolar, od katerega že sedaj plačujete dvajset centov v davkih.

Najrt New Deal za "Socialno varnost" je le drugi mejrt za hitro obogatitev New Deal in najrt za hitro obogatitev naroda.

Vašega davka za New Deal "Socialno varnost" ne bodo gotovili na stran kot nedotakljiv sklad. Ne bo podvržen strogim kontrolam in preiskavi kot so podvrženi skladi privatnih zavarovalniških družb.

Vaš New Deal davek za "Socialno varnost" bo šel v splošno blaginjo New Deal ter bo uporabljen za katerikoli nameni, ki se bo poročil v glavah mednarodnega trasta.

N. Y. REPUBLICAN STATE COMMITTEE

ADVERTISEMENT

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO			V ITALIJO		
Za \$ 2.55	Din. 100		Za \$ 6.50	Lir 100	
\$ 5.00	Din. 200		\$ 12.25	Lir 200	
\$ 7.20	Din. 300		\$ 20.00	Lir 300	
\$ 11.70	Din. 500		\$ 37.00	Lir 500	
\$ 23.00	Din. 1000		\$ 112.50	Lir 1000	
\$ 45.00	Din. 2000		\$ 167.50	Lir 2000	

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali v irah dovoljmoje se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 15.—	\$ 15.75
\$ 20.—	\$ 21.—
\$ 40.—	\$ 41.25
\$ 50.—	\$ 51.50

Prijemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

319 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Pot=navzgor=

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Ako je to v resnici odvisno samo od mene, potem so mu nebesa zagotovljena," pravi Gita in pogleda Džorža, kot je mogla gledati samo Gita.

Hartman opazi da pogled in takoj razume, da je Džorž to deklo iskreno ljubil.

"Hm — tudi meni se zdi to tudi brez vsake dvojbe. To-rej, mnogo sreče za pot v nebesa, Džorž. In kadar bosta enkrat imela za seboj medene tedne — hočem reči, — kadar bosta zopet p ripadala k normalnim ljudem, potem bóm večkrat prišel kak večer k vam. Mislim, da bo mogoče z gospo Gito Feldmanovo govoriti, od česar bo imel človek korist. — Tako razumen obraz ima."

Ker ravno tedaj zopet pride v sobo Džorževa mati, postane razgovor splošen. Hartman pripoveduje o svojih potovanjih in včasih n ekoliko podraži Džoržovo mater. Ako ga je zavrnila s kako robotostjo, tedaj se je Hartman samo smejal.

Velika noč pride za zaročenca hitrejšje, kot sta si mislila. Bila je sredi aprila. Prvega aprila je bilo sedenje stanovanje prazno. Za obe ženski je bilo dovolj dela in še posebno, ker je morala Gita še do Cvetne nedelje poučevati.

Njene male učenke so bile zelo potrte, ko je odšla in zadnji dan so ji prinesle toliko cvetja, da ga ni mogla sama nesti domov.

Ker Gita pri hišnih opravilih ni mogla mnogo pomagati, se je g opodična Škraba ponudila za pomoč. Z gospo Feldmanovo je znala prav dobro izhajati, med njima je skoro nastalo tesno prijateljstvo. Gita si je izgovorila, da bo Džoržev atelje sama uredila. Nikdo ni smel vanj, dokler ni bilo vse gotovo — tudi Džorž ne.

Na stene je pustila prilepiti papir v lahkih barvah in le z malo okraski. Nato je prinesla iz podstrešja Džorževe slike in slikarske priprave in jih je razpostavila kar najprimernejše. Po hudem boju s svojo taščo je tudi kupila nekaj novega pohištva.

Podstavek za slikanje in orodje je postavila poleg okna. Ko je bilo vse gotovo, je bila soba zelo prijazna, četudi ni bila podobna razkošnemu atelju velikih slikarjev. Toda soba je bila krasna v primeri z nizko sobo pod streho.

Gita se še enkrat zadovoljno ozre po sobi, odide in zaklene vrata. Ključ obdrži pri sebi. Zunaj najde gospodično Škrabovo in gospo Feldmanovo, ko ste obešali zastore. Poniči se, da bi jima pomagala, toda tašča jo odločno zavrne.

"To boste naredili brez tebe. Saj takih stvari sploh ne razumeš," ji pravi na svoj roboti način.

Gospodična Škraba Giti smeje priklama.

"Rajše pojdi eno uro na izprehod, Gita. To bo za-te boljše. Bomo že same naredile, kar je še treba."

"Tudi ti me hočeš goniti od sebe. Ali sem v resnici brez vsake koristi?"

"Danes si že dovolj delala. Ne maram, da bi se tako mučila. Tvoja tašča ima popolnoma prav, ako noče, da bi še kaj delala."

Uboga reva ni slutila, da je gospa Feldman njeno pomoč samo zaradi tega zavrnila, da bi v hiši vajeti popolnoma obdržala v svojih rokah. Neizmerno je bila ljubosumna na Gito, ker je dobro opazila, da ji je bil Džorž vedno bolj naklonjen. Čutila se je zapostavljena, četudi je bila to samo domišljija. Kajti Džorž je bil zelo mehkočuten in se je varoval, da matere ne bi kaj zalil. Njej je bilo tiho zadoščenje, da je bil Džorž glede gospodinjstva od nje odvisen. Prav ljubo ji je bilo, da Gita ni mnogo razumela o gospodinjstvu. In je s tem imela v hiši premoč. Navzlic temu pa je mlado deklo pogosto grajala v Džorževi navzočnosti.

"Govoriti moreš še o sreči, da imaš še mene na svoji strani. Kako gospodinjstvo pa bi bilo," reče Džoržu.

"Gito boš kmalu naučila, mati. Potem ti bo odvezla precejšen del dela. Saj je vendar zelo razumna in priročna," odgovori sin.

Mati vzdihne.

"Da, da, učenost iz knjig brez konca in kraja, seveda tudi fina ročna dela in druge take drobne stvari — to zna. Toda za kaj praktičnega, kar človek rabi v svojem življenju, ni zanič."

Džorž se skrivaj smeje. Ne, za kaj "praktičnega," njegova Gita ni bila. Seveda, ako bi resno hotela, ji tudi to ne bi bilo težavno. Džorž je dobro vedel, da se je Gita samo tako kazala, kot da ničesar ne razume. To je storila samo zaradi tega, da materi ne bi podrla zavesti, da je v hiši potrebna. Kako rad jo je imel zaradi te njene ljubeznive razumnosti! Ljubezniva je bila do skrajne meje. In kako ga je razumela! Spremljala je najnežnejše občutke njegove duše. Kaka dobrota je bila to zanj po tako dolgem dolgočasnem življenju z materjo, ki se je vedno potapljala samo v skrbi in brigi življenja.

In kako lepa je postala Gita. Razcvetela je kot cvetlica, ki je bila vendar enkrat presajena v pravo zemljo. Njene oči so žarele v globoki, čisti sreči, kadar so se srečale z njegovimi. Njen korak je postal gibkejši, lica so ji postala rdeča in njena lepa usta, ki so se znala tako pristrčno smejati, so gorela, žejna življenja.

Po njegovi želji si je tudi drugače uredila lase. Kodrov, ki so se p rikiradli iz razrahljane preče, ni več plaho počesala nazaj, temveč jih je pustila v naravni lepoti viseti čez belo čelo. Tudi kit ni več tako tesno privezovala, temveč jih je rahlejšje pritrnila na glavo.

Džorž je bil razočaran, ko jo je tako prvič videl in je občudovaje poljubil njene krasne lase. Kako je hrepenel za tem, da bi jih enkrat mogel slikati. Vsak dan je odkril nove lepote na njej, nikdar ni bila ista, vedno je bilo na njej nekaj novega, privlačnega. In Gita je bila srečna, kadar ji je to z vročimi besedami povedal.

(Dalje prihodnjik.)

Lucky za Vas

-Je Lahka Kaja!

"Za One, Ki Kade
"Ponoči in Podnevi"
— Lahka Kaja!
Četudi ste kadili tekot
skoro vsega dne dni in ves
večer, boste spoznali, da
ima vaše Lucky opolnoči
ravno tako dober okus kakor
vše Lucky opoldne. Za
čist okus, čisto grlo ...
sezite po Lucky-lahke kaji!

Ko Trajata Zabava in Kaja Pozno v Noč ...

V nočeh zabave — ali kadarkoli dosti kadite — boste spoznali, da so Luckies lahka kaja, da so udobnost kakortudi veselje! Kajti odkar so Luckies lahka kaja, ni vaše grlo prizadeto. Luckies se obnesejo dobro ... one so edina cigareta, ki je "Toasted" ... vaša zaščita proti draženju. Zatorej že jutri, ali še boljše, kar sedaj, sezite po Lucky — bogati na okusu finih srednjih tobačnih listov. Je dobra jutranja kaja s čistim, svežim okusom. In je dobra nočna kaja ... lahka za vas ... prijazna. Nikdar ni prekasno za lahko kajo ... nikdar prekasno za Lucky!

★ ★ ZADNJA NOVICA! ★ ★

82 let je stara — Pozna Svojo Prijubljeno Glasbo

Mrs. Elizabeth Bowles iz Uvalde, Texas, je resnično navdušena za "Sweepstakes." Ona piše: "82 let sem stara in to je prvič, da sem dobila nekaj popolnoma brezplačno ter sem zelo vesela!" Čestitamo, Mrs. Bowles. Gotovo smo tudi mi zadovoljni, ker ste dobili.

Ali ste se vi že pridružili? Ali ste dobili vaše okusne Lucky Strikes? Codba je v zraku. Naravnajte na "Your Hit Parade" — ob sredah in sobotah zvečer. Poslušajte, sodite in primerjajte melodije — potem pa poskusite vaše Lucky Strike "Sweepstakes."

In če še ne kadite Luckies, kupite danes zavojček in jih poskušajte. Mogoče nečesa pogrešate. Uvaževali boste prednosti Luckies-Lahke Kaje bogatega, zrelega dela tobaka.

Luckies — lahka kaja

BOGATEGA, ZRELEGA DELA TOBAKA - "IT'S TOASTED"

Copyright 1936, The American Tobacco Company

S PODKUPOVANJEM SO ZAVOJEVALI ABESINJO

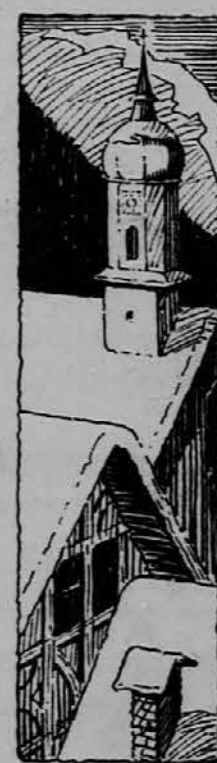
Veliko senzacijo je vzbudila v Italiji nova knjiga maršala de Bonno, poveljnika italijanske vojske v Abesiniji v začetku vojne. Maršal pripoveduje v tej knjigi o italijansko-abesinski vojni z redko iskrenostjo. Glavno kar izvemmo takoj začetku iz knjige je, da Italija ni zavojevala Abesinije z orožjem, temveč s podkupovanjem. S to knjigo je tudi ovržena trditev, ki jo je italijanska vlada uveljavljala pred Društvom narodov, da namreč Italija ni bila napadalka, temveč napadenka. Maršal de Bonno piše med drugim:

"Pravo politično delovanje v Abesiniji se je pričelo že v septembru, dočim je vojna izbruhnila v oktobru lanskega leta in sicer po tem, ko smo ustanovili politični urad pri našem poslanstvu v Addis Ababi. Ta urad je dobil točno navodila od Mussolinija. Za njegovega šefa je bil imenovan iz vrst bersaglierov Ruggero. Le-

ta je zbral okrog sebe vrsto zanesljivih informatorjev, ki mu je omogočila vzdrževati neposredne stike s poglavarji abesinskih plemen. Naše prizadevanje je šlo za tem, da bi abesinske poglavarje podkupili. Pomagala sta mu dva rezervna častnika, ki sta služila 40 let v kolonijah, in sta bila vedno v tesnih stikih z domačim prebivalstvom. Za ta urad se ni štedilo z denarjem in to je bil eden glavnih vzrokov naših velikih uspehov. Končno so bile vse pokrajine Abesinije podkupljene."

Maršal de Bonno ponatiskuje lastnoročno Mussolinijevo pismo, glasoče se: "Če nima neguš namena napasti nas, moramo prevzeti inicijativno mi. Po mojem prepričanju je treba začeti ofenzivo prve dni oktobra ali pa tudi proti koncu septembra. Na razpolago morate imeti 300 tisoč mož, 300 do 500 letal in 300 hitrih tankov. Zaposili ste za tri divizije za konec oktobra. Namesto treh vam hočem poslati deset divizij. Pet jih bo iz redne vojske, pet pa izbranih črnih sraj. Te črne srajce bodo dokaz, da hoče vojno proti Abesiniji ljudstvo samo. Tudi glede na mednarodne spore (mislim Ligo narodov itd.) je bolje to stvar pospešiti. Ker je nam manjkalo nekaj tisoč ljudi, smo izgubili bitko pri Adui. Nočem storiti te napake."

Italijanska vojska je prekorčila eritrejsko mejo 2. oktobra 1935. De Bonno pravi, da je imel točna in nujna povelja in da ni mogel storiti nič dru-

BOŽIČNI IZLETI v JUGOSLAVIJO

PARNIKI IZ NEW YORKA:
EUROPA ... 5. decembra
NEW YORK ... 10. decembra
HAMBURG ... 15. decembra
BREMEN ... 16. decembra

Irzi vlak ob BREMEN in EUROPA v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane. Izberne železniške zveze od Cherbourga ali Hamburga.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
57 BROADWAY NEW YORK

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Na parnikih, ki so debelo tiskani, so vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušnega spremljevalca.

- 4. novembra: Queen Mary v Cherbourg
- 6. novembra: Europa v Bremen
- 7. novembra: Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
- 11. novembra: Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
- 14. novembra: Rex v Genoa
- 18. novembra: Queen Mary v Cherbourg
- 20. novembra: Bremen v Bremen
- 21. novembra: Lafayette v Havre
Saturnia v Trst
- 25. novembra: Normandie v Havre
Berengaria v Cherbourg
- 28. novembra: Conte di Savoia v Genoa

- 2. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 3. decembra: Champlain v Havre
- 4. decembra: Europa v Bremen
- 5. decembra: Vulcania v Trst
- 9. decembra: Normandie v Havre
Berengaria v Cherbourg
- 12. decembra: Rex v Genoa
- 15. decembra: Bremen v Bremen
- 16. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 26. decembra: Normandie v Havre

ŠESTDESET RIBICEV UTO-NILO

KODANJ, Dansko, 30. okt. — Šestdeset ribičev, ki so se nahajali v štirinajstih čolnih v Severnem morju, je najbrže utonilo. Do ponedeljka so bili s celino v radio zvezi, v ponedeljek je pa divjal silen vihar, in od onega časa ni o njih nobenega sledu.

gaga, nego izpolniti jih. Odgovoril sem, piše v svoji knjigi, na svoj običajen način: Dobro! Maršal priobčuje tudi presenetljivo brzojavko, ki jo je dobil skoraj dva meseca predno je začela Italija svojo "obrambo" vojno. Brzojavka se nanaša na konferenco v Parizu, na kateri je Italija odklonila francosko-angleški predlog glede mirne ureditve spora z Abesinijo. Brzojavka se glasi: "Konferenca ni ničesar odločila. Odločili boste Vi!" Ponek je prejel maršal od Mussolinija še eno pismo, v katerem je med drugim rečeno: Po 10. septembra in ko dobite od mene brzojavko z mojim podpisom, glasečo se: "Prejel sem vaše poročilo," odredite v 24 urah prodiranje naših čet. Praznik konca deževne dobe boste praznovali že v naslednem ozemlju."

PIŠITE nam za cene voznih listov, rezervacijo kabin in pojasnila za potovanje.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York